

## تأثیر افت سطح آب بر کیفیت آبهای زیرزمینی در دشت فریمان - تربت جام

لشگری پور، غلامرضا<sup>۱</sup>، غفوری، محمد<sup>۲</sup>، \*دمشناس، مهدی<sup>۳</sup>

۱- استاد گروه زمین شناسی دانشگاه فردوسی مشهد

۲- دانشیار گروه زمین شناسی دانشگاه فردوسی مشهد

۳- دانشجوی کارشناسی ارشد زمین شناسی مهندسی، دانشگاه فردوسی مشهد

m.damshenas@yahoo.com

### چکیده

دشت فریمان- تربت جام قسمتی از استان خراسان رضوی می باشد که وسعتی در حدود ۶۳۵۵ کیلومتر مربع را به خود اختصاص داده است. این دشت دارای آب و هوای نیمه خشک می باشد. این دشت، یکی از دشتهای مهم خراسان رضوی به لحاظ کشاورزی و جمعیتی می باشد. اکثر نیازآبی دشت به لحاظ اقلیم آن از آبهای زیرزمینی تأمین می شود. در دهه های اخیر افزایش ناگهانی جمعیت و توسعه کشاورزی سبب افزایش تقاضا از منابع آبهای زیرزمینی شده است. برداشت زیاد و عدم تغذیه آن باعث فشار بر آبخان فریمان- تربت جام و در نتیجه افت زیاد سطح آب در این دشت شده است. و این امر باعث کاهش کیفیت آب در قسمتهای زیادی از دشت شده است. سطح آب در دشت تربت جام - فریمان طی سالهای ۱۳۶۶ تا ۱۳۸۵ از ۱۰۳۶،۴۷ به ۱۰۰۲،۷۵ رسیده است. هدف از این مقاله مطالعه افت سطح آب زیر زمینی و تاثیر آن بر کیفیت آب زیر زمینی بر آبخان دشت فریمان- تربت جام می باشد.

## The Effect of Water Table decline on the Groundwater Quality in Fariman-torbatjam plain ,Northeast Iran

Fariman-torbatjam, plain a part of razavi province stretching over an area of about 6355 km<sup>2</sup>, in northeast part of Iran is considered as a semi-arid zone. It has gained substantial importance because of agricultural prosperity and population density. almost all water consumption needs are met from groundwater resources. in the last decades, rapid population growth coupled with agricultural expansion has significantly increased demand on ground water resources. large increases in water demand with little recharge have strained fariman-torbatjam groundwater resources resulting in declines in water levels and deterioration of groundwater quality in the major part of the plain. the level for instance, has dropped from 1036.47m to 1002.75m during the years from 1366 to 1385. the goal of this paper is study the groundwater decline and effect on the quality of groundwater in the fariman-torbatjam plain